

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ROCZNIK LXXXIII
1976

4

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUOWE
WARSZAWA 1976

KOMITET REDAKCYJNY

Ludwik Bazylow, Aleksander Gieysztor, Tadeusz Jędruszcak (redaktor), Irena Koberdowa, Witold Kula, Czesław Madajczyk, Marian Małowist, Jerzy Maternicki, Jerzy Michalski (zastępca redaktora), Edward Potkowski (sekretarz), Emanuel Rostworowski, Franciszek Ryszka, Henryk Samsonowicz, Monika Senkowska-Gluck, Marian H. Serejski Andrzej Skrzypek (sekretarz), Witold Stankiewicz, Jacek Staszewski, Jerzy Topolski, Marian Wojciechowski, Mieczysław Żywczyński.

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN

00-272 Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, 31-02-61

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa, Miodowa 10

Nakład 2966 + 134. Ark. wyd. 23,25 Ark. druk. 14,75

Papier poencyklop. kl. III, 80 g. 70 × 100.

Oddano do składania 30.VI.76 r. Podpisano do druku 1.XII.76 r.

Druk ukończono w grudniu 1976

Zam. 478

J-101

Cena zł 30,—

Warszawska Drukarnia Naukowa, Warszawa, Śniadeckich 8

СОДЕРЖАНИЕ

Ежи Охманьски — Михален Литвин и его трактат о правах татар, литовцев и москвитян во второй половине XVI века	765
Януш Тазбир — Идеалы личности польской шляхты в XVII веке	784
Рышарда Чепулис-Растенис — Идеал личности польского интеллигента в свете посмертных воспоминаний (1841—1862)	798
Лешек Балицки — Процессы монополизации и рост занятости в домбровской угольной промышленности в 1870—1913 гг.	822
Михал Е. Захариас — Внешняя политика Польши и попытки соглашения западных держав в 1936 г.	836

ОБЗОРЫ — ПОЛЕМИКИ — ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Владислав Чаплиньски, Адам Керстен, Януш Пельц, Збигнев Вуйчик, Анжей Вычаньски — (дискуссия) — Польша и европейская культура XVII века	858
Владислав Маркевич — Сотрудничество ПНР и ГДР в области общественных наук	875
Генрик Шелль — Двадцать лет деятельности Комиссии историков ГДР и ПНР	881

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ

Бенедикт Зентара — Династия Пястов в истории Польши	889
Мария Богуцка — О „новой истории” (<i>Faire de l'histoire</i> под ред. Я. Ле Гоффа)	896
ХРОНИКА	973
IN MEMORIAM	988

TABLE DES MATIÈRES

Jerzy Ochmański — Michalon le Lituanien et son traité sur les coutumes des Tartares, des Litvaniens et des Moscovites du milieu du XVIIe s.	765
Janusz Tazbir — Modèles de gentilhommes polonais du XVIIe s.	784
Ryszarda Czepulis-Rastenis — Modèle d'un membre de l'intelligentsia polonaise dans les biographies posthumes (1841—1862)	798
Leszek Balicki — Les processus de monopolisation et le développement de l'emploi dans les houillères du Bassin de Dąbrowa en 1870—1913	822
Michał J. Zacharias — La politique étrangère polonaise face à la tentative d'entente des puissances occidentales en 1936	836

REVUES — POLÉMIQUES — PROPOSITIONS

Władysław Czapliński, Adam Kersten, Janusz Pelc, Janusz Tazbir, Zbigniew Wójcik, Andrzej Wyczański (discussion) — La Pologne dans la culture européenne du XVIIe s.	858
Władysław Markiewicz — La coopération entre la R.P.P. et la R.D.A. dans le domaine des sciences sociales	875
Heinrich Scheel — Vingt ans d'activité de la Commission des Historiens de R.D.A. et de R.P.P.	881

CRITIQUES ET COMPTES RENDUS

Benedykt Zientara — Les Piasts dans l'histoire de Pologne	889
Maria Bogucka — <i>Faire de l'histoire</i> (sous la direction de J. Le Goff)	896

CHRONIQUE	988
---------------------	-----

IN MEMORIAM	992
-----------------------	-----

SPIS TREŚCI

Jerzy Ochmański — Michalon Litwin i jego traktat o zwyczajach Tatarów, Litwinów i Moskwiczinów z połowy XVI w.	765
Janusz Tazbir — Wzorce osobowe szlachty polskiej w XVII w.	784
Ryszarda Czepulis-Rastenis — Wzór osobowy inteligenta polskiego w świetle wspomnień pośmiertnych (1841—1862)	798
Leszek Balicki — Procesy monopolizacji i rozwój zatrudnienia w dąbrowskim górnictwie węgla w latach 1870—1913	822
Michał J. Zacharias — Polska polityka zagraniczna wobec próby porozumienia mocarstw zachodnich w 1936 r.	836

PRZEGLĄDY — POLEMIKI — PROPOZYCJE

Władysław Czapliński, Adam Kersten, Janusz Pelc, Janusz Tazbir, Zbigniew Wójcik, Andrzej Wyczański (dyskusja) — Polska w kulturze europejskiej XVII w.	858
Władysław Markiewicz — Współpraca PRL—NRD w zakresie nauk społecznych	875
Heinrich Scheel — Dwadzieścia lat działalności Komisji Historyków NRD i PRL	881

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Benedykt Zientara — Piastowie w dziejach Polski	889
Maria Bogucka — „Nowa historia”	896

*

M. Constantinescu, C. Daicoviciu, S. Pascu, Histoire de la Roumanie des origines à nos jours — Wiesław Balcerak	902
P. Scardigli, Die Goten. Sprache und Kultur — Jerzy Strzelczyk	905
K. Dąbrowski, T. Nagrodzka-Majchrzyk, E. Tryjarski, Hunowie europejscy, Protobułgarzy, Chazarowie, Pieczyngowie — Maciej Salamon	908
K. Radwański, Kraków przedlokacyjny, rozwój przestrzenny — Tadeusz Lalik	911
Obszczestwo i gosudarstwo feodальной Rosii — Juliusz Bardach	913
O. Pustejovsky, Schlesiens Übergang an die Böhmsche Krone — Roman Heck	916
A. Patschovsky, Die Anfänge einer ständigen Inquisition in Böhmen — Edward Potkowski	921
Il libro dei vagabondi, a cura di P. Camporesi — Bronisław Geremek	923
L. Demény, P. Cernevodeanu, Relatile politice ale Angliei cu Moldova, Țara Românească și Transilvania în secolele XVI—XVIII — Iлона Szulc	926
W. Zarzycki, Dyplomacja hetmanów w dawnej Polsce — Zbigniew Wójcik	929
Employment-seeking emigrations of the Poles world-wide XIX and XX C. Editors C. Bobińska, A. Pilch — Krzysztof Groniowski	933

T. Piszczkowski, Anglia a Polska 1914—1939 — Maria Nowak-Kiełbikowa	936
Wadim A. Krutalewicz, Roźdzenie Biełoruskiej Sowietskiej Rzespubliki — Jerzy Tomaszewski	941
W. M. Chołodkowskij, Finlandia i Sowietskaja Rossija 1918—1920 — Piotr Łossowski	944
P Łossowski, Między wojną a pokojem — Andrzej Skrzypek	948
P Olszański, Riżskij dogowor i rozwitije sowietsko-polskich otnoszenij 1921—1924 gg. — Wojciech Materski	951
J. E. Zamojski, Polacy w ruchu oporu we Francji 1940—1945 — Jan Borkowski	956
Historia i nowoczesność. Problemy unwoceźnienia metodologii i warsztatu historyka. Pod redakcją J. Leskiewiczowej i S. Kowalskiej-Glikman — Ireneusz Ichnatowicz	964
„Studia Historica Slavo-Germanica” I—V — Kazimierz Myśliński	966
„Rocznik Sądecki” t. I—XIV — Jan Sałkowski	969

KRONIKA

Niewolnictwo w starożytności — Jerzy Kolendo	973
Od kultury elitarnej do kultury popularnej (XIV—XV w.) — Małgorzata Wilńska	974
Dyskusja nad <i>Atlasem Historycznym Świata</i> — Kazimierz Pacuski	977
Historia i teoria — Hanna Jędruszczak	978
Stanisław Staszic a współczesna geologia polska — Marian Drozdowski	981
Między kulturą tradycyjną i historią — B. G., A. G.	983
Sześćdziesięciolecie Witolda Kułi — Wanda Łukaszewicz	985
Z prac Międzynarodowej Komisji Dziejów Miast — M. B.	986

IN MEMORIAM

Witold Łukaszewicz (1911—1975) — Sławomir Kalembka	988
--	-----

TYLKO PRENUMERATA ZAPEWNI REGULARNE OTRZYMYWANIE

KWARTALNIK HISTORYCZNEGO

Warunki prenumeraty

Cena prenumeraty krajowej:

rocznie zł 120
półrocznie zł 60

Prenumeratę na kraj przyjmują Oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch” oraz urzędy pocztowe i doręczyciele w terminach:

- do dnia 25 listopada na styczeń, I-szy kwartał, I-sze półrocze roku następnego i na cały rok następny,
- do dnia 10 miesiąca, poprzedzającego okres prenumeraty na pozostałe okresy roku bieżącego.

Jednostki gospodarki uspołecznionej, instytucje i organizacje społeczno-polityczne składają zamówienia w miejscowych Oddziałach RSW „Prasa-Książka-Ruch”.

Zakłady pracy w miejscowościach, w których nie ma Oddziałów RSW oraz prenumeratorzy indywidualni, zamawiają prenumeratę w urzędach pocztowych lub u doręczycieli.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 50% droższa od prenumeraty krajowej, przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch” Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto PKO nr 1531-71 — w terminach podanych dla prenumeraty krajowej.

Bieżące i archiwalne numery można nabyć lub zamówić we Wzorcowni Wydawnictw Naukowych PAN-Ossolineum-PWN, Pałac Kultury i Nauki (wysoki parter) 00-901 Warszawa oraz w księgarniach naukowych „Domu Książki”.

A subscription order stating the period of time, along with the subscriber's name and address can be sent to your subscription agent or directly to Foreign Trade Enterprise Ars Polona-Ruch, 00-068 Warszawa, 7 Krakowskie Przedmieście, P.O. Box 1001, Poland. Please send payments to the account of Ars Polona-Ruch in Bank Handlowy S.A., 7 Traugutt Street, 00-067 Warszawa, Poland.

Kwart. Hist. R. LXXXIII, z. 4, 765—998, październik—grudzień 1976

Indeks 36310